

Tuổi trẻ Online

Chủ Nhật, 23/12/2007, 17:28

Mùa Giáng sinh trên quê hương ông già Noel

Nếu trẻ em Anh - Mỹ khi viết thư cho ông già Noel ghi địa chỉ là Bắc cực, người Phần Lan nói rằng ông đến từ xứ Laponie thuộc Phần Lan, thì đối với người Đan Mạch, quê hương của Julemanden - ông già Giáng sinh, chính là Groenland (Miền đất xanh), một phần lãnh thổ của vương quốc này.

Cuộc thi trang trí vườn Noel ở Koege, thành phố phía Nam Copenhagen

Giáng sinh trong mưa

Thế nhưng mùa Giáng sinh tại Đan Mạch lại thiếu vắng những hình ảnh rất Giáng sinh như cây thông xanh phủ đầy tuyết trắng do tháng 12 vẫn còn là mùa mưa, tuyết chỉ mới rơi lác đác một vài nơi. Từ 29-10 mặt trời lên ngày càng muộn và lặn sớm và cứ ngán dần cho đến 22-12, ngày ngán nhất trong năm thì đúng là “chưa cười đã tối”.

Người Đan Mạch cho rằng ngày 24-12 có nguồn gốc từ tục mừng mặt trời trở lại ngự trị thế gian ngày 23-12 của những người Viking. Người Iran cũng nói là những tín đồ Thiên Chúa giáo La Mã đã mượn một ngày lễ của Bái Hỏa giáo Ba Tư, lễ Shab-e-Yalda (ngày mặt trời tái sinh) nhằm 23-12, làm ngày lễ mừng Chúa giáng sinh.

Tháng 12 cũng là mùa mưa sấm nhưng chủ yếu tập trung vào quà Giáng sinh cho gia đình, bè bạn và đồ trang hoàng nhà cửa. Do mức sống cao nên người Đan Mạch thường sắm sửa cả năm chứ không đợi đến mùa giảm giá. Mấy người bạn tôi từ Anh quốc sang, ngạc nhiên khi thấy 10 giờ sáng các cửa hiệu mới chịu mở. Hoạt động mua bán chỉ diễn ra trong vòng nửa ngày vì hầu hết các cửa hàng đóng trước 4 giờ chiều. Nhân công tại đây đã đắt lại còn thiếu, nên mở cửa ngoài giờ là cả một vấn đề, đã vậy trời còn mau tối và mưa gió lạnh lẽo nên chẳng mấy ai muốn ra cà.

Trang trí Giáng sinh của các trung tâm mua sắm, khách sạn tại Copenhagen không lộng lẫy cầu kỳ như tại Bắc Kinh, Singapore, cũng không sáng tạo như giáo xứ Bình An tại TP.HCM. Ấn tượng nhất có lẽ là cây thông cao chót vót trưng trước tòa Thị chính. Mỗi năm người ta chọn ra một cây thông đẹp trong vườn quốc gia Jylland, chăm sóc cẩn thận để 25 năm sau làm cây Giáng sinh cho thủ đô.

Giáng sinh - mùa đoàn tụ

Tại các điền trang vùng nông thôn thì rộn rã mùa săn bắn, từ tháng 10 đến cận Giáng sinh. Do nông - lâm nghiệp đóng một vai trò rất quan trọng trong kinh tế Đan Mạch nên họ có truyền thống săn bắn, trước hết là để bảo vệ mùa màng. Khi mùa thu hoạch đã qua, các điền chủ luân phiên tổ chức săn chim trĩ, vịt trời, bồ câu, ngày trước còn có cả nai và hoẵng. Những buổi săn vào sáng tinh mơ trong mưa và gió lạnh vừa là một cách để nam giới rèn luyện thể lực vừa là dịp tụ họp bạn bè khi nhịp sống có phần chậm lại vào những tháng cuối năm.

Cũng do thời tiết nên người Đan Mạch ăn rất nhiều trong mùa Giáng sinh. Được tiêu thụ mạnh nhất là rượu snap, còn gọi là akvavit, cất bằng khoai tây, mạnh tới 45 độ nên những người trẻ thường uống chung với bia. Đặc biệt mùa Giáng sinh còn có gluck, một hỗn hợp tuyệt hảo của Bacardi, Madeira, Porto, vang đỏ, ngâm nho khô, hạnh nhân, quế, đinh hương, hồi hương, vani, tinh dầu cam... và phải uống nóng. Chỉ mới nghĩ mùi mà tôi đã muốn say.

Mười năm trở lại đây kinh tế Đan Mạch phát triển mạnh, tiền bạc dồi dào nên người ta ăn nhậu cũng nhiều hơn trước. Có lẽ đó cũng là nguyên nhân khiến cho bệnh béo phì phát triển nhanh chóng, hiện có tới 50% người Đan Mạch bị thừa cân, thậm chí 1/3 số mèo nhà cũng bị béo phì. Trong kỳ bầu cử Quốc hội tháng 11 vừa qua, nhằm thu hút phiếu cử tri, các đảng phái đều hứa sẽ đảm bảo cung cấp bữa ăn miễn phí và đúng chuẩn dinh dưỡng cho học sinh các cấp khi đặc cử.

Nói gì thì nói, trẻ em và cả nhiều người lớn khó cưỡng lại sự hấp dẫn của những món khoái khẩu mùa Giáng sinh. Nào là hạnh nhân ngào bơ và đường, đủ vị ngọt bùi giòn béo, marzipan, một loại bánh dẻo làm bằng bột hạnh nhân và đường cát, ăn chung với blood nougat, cũng dẻo quánh, nấu bằng cacao, bột hồ đào với đường. Lại còn đủ loại kẹo, bánh ngọt, sôcôla.

Cả gia đình cùng trang trí cây thông

Đêm Giáng sinh ở công viên Tivoli

Nhưng những bữa ăn tiền Giáng sinh, thường được tổ chức vào những ngày cuối tuần mới là đáng nể. Bữa trưa cũng như bữa tối, thường kéo dài 3-4 tiếng đồng hồ, chưa kể thời gian nhâm nhi trước khi vào bàn, bữa nào cũng có ít nhất 7-8 món. Dù cả cá hồi, cá trích, lươn xông khói, tôm, trứng cá, heo quay, bò quay, vịt hay ngỗng quay, gà gô, chim trĩ... còn thêm món tráng miệng truyền thống là chè gạo nấu sữa tươi dùng với cốt trái dâu hay sơ ri, ngọt khe cổ.

Đêm Giáng sinh và ngày 25-12, chuyện tụ họp ăn uống cũng là chính vì người Đan Mạch thường chỉ đến nhà thờ vào những dịp đặc biệt như lễ rửa tội, rước lễ lần đầu, đám cưới hay đám ma. Ngày Giáng sinh thường chỉ có một số người lớn tuổi đi lễ nhà thờ nhưng không vì thế mà ngày lễ này giảm đi phần quan trọng. Chỉ khi cùng họ đón Giáng sinh, cùng mọi người nắm tay nhau đi vòng quanh cây thông lung linh ánh nến hát những bài ca Giáng sinh, tôi mới hiểu hết ý nghĩa mùa Giáng sinh - mùa sum vầy của người Đan Mạch.

Điều ước cho quê hương ông già Noel

Thế nhưng tại quê hương của Ông già Noel, Giáng sinh 2007 lại không phải là một mùa vui. Từ khi Nga, Canada, Mỹ, Na Uy, Đan Mạch thi nhau gửi các đoàn khảo sát đến Bắc cực trong cuộc đua giành thêm lục địa, phong trào đòi độc lập lại nổi lên tại Groenland, nguyên nhân chính là do cuộc sống nơi đây quá khó khăn tuy đã được chính quyền trung ương trợ cấp mỗi năm khoảng 600 triệu USD.

Những thay đổi về khí hậu làm cho mùa săn bắt cá của người Eskimo Inuit ngày càng ngắn lại và khó lường, phong trào bảo vệ hải cẩu, cá voi do Tổ chức Hòa bình xanh khởi xướng từ 20 năm qua cũng ảnh hưởng nặng nề đến kinh tế nơi đây. Tình trạng thất nghiệp, nghèo đói khiến tệ nạn xã hội gia tăng, cùng với nạn nghiện rượu và tự tử. Băng đảo có tỷ lệ nữ thanh niên tự tử cao nhất châu Âu trong năm 2006.

Cho dù các cuộc khảo sát của Mỹ xếp trữ lượng dầu khí của Groenland vào hàng thứ 19 trên thế giới, nhưng tương lai của 54.000 dân tại đây chẳng lấy gì sáng sủa. Chị Lene Spore, tác giả những ký họa tuyệt đẹp về cuộc sống của người Inuit in trên tem Groenland, nói với tôi, chị mơ có một ngày quê mẹ của chị sẽ lại xanh tươi như ngày xưa, như tên gọi Miền đất xanh - để những người trẻ không còn phải lìa bỏ quê hương. Tôi ước gì ông già Noel nghe được điều ước của chị.

Theo QUẾ VIÊN
Doanh nhân Sài Gòn Cuối tuần